

KAUNO MIESTO SAVIVALDYBĖS KONTROLĖS IR AUDITO TARNYBA

Biudžetinė įstaiga, Vasario 16-osios g. 2, 44250 Kaunas, tel. (8 37) 42 37 89, faksas (8 37) 42 43 96,
el. p. kontrolė@kaunas.lt, <http://www.kaunas.lt>
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188692154

Kauno miesto savivaldybės merui
p. Visvaldui Matijošaičiui
Laisvės al. 96, Kaunas

Kauno miesto savivaldybės
Administracijos direktoriui
p. Gintarui Petrauskui
Laisvės al. 96, Kaunas

AUDITO IŠVADA

DĖL KAUNO MIESTO SAVIVALDYBĖS 2016 METŲ BIUDŽETO VYKDYMO ATASKAITŲ RINKINIO IR BIUDŽETO LĖŠŲ VALDYMO, NAUDOJIMO IR DISPONAVIMO JOMIS TEISĖTUMO IR JŲ NAUDOJIMO ĮSTATYMŲ NUSTATYTIEMS TIKSLAMS

2017 m. birželio 12 d. Nr. AP/01-7
Kaunas

Sąlyginė nuomonė dėl Savivaldybės 2016 metų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio
Atlikome Kauno miesto savivaldybės (toliau – Savivaldybė) 2016 metų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio¹ auditą.

Mūsų nuomone, Savivaldybės 2016 metų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinys, išskyrus mūsų išvados skyriuje „Sąlyginės nuomonės dėl Savivaldybės 2016 metų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio pagrindas“ aprašytų dalykų poveikį, visais reikšmingais atžvilgiais parengtas ir pateiktas pagal Lietuvos Respublikos teisės aktus, reglamentuojančius šio rinkinio sudarymą.

Sąlyginės nuomonės dėl Savivaldybės 2016 metų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio pagrindas

Savivaldybės administracija ir Kauno Santaros gimnazija programų sąmatose neteisingai suplanavo asignavimus pagal išlaidų ekonominės klasifikacijos kodus ir neteisingai apskaitė panaudotus asignavimus (kasines išlaidas), tuo nesivadovavo LR Biudžeto sandaros įstatymo² 5 straipsnio 3 punkto, 7 straipsnio 1 punkto ir LR Valstybės ir savivaldybių biudžetų pajamų ir

¹ Savivaldybės 2016 metų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinys yra konsoliduotas ataskaitų rinkinys, sudarytas iš Savivaldybės asignavimų valdytojo Savivaldybės administracijos direktoriaus, finansavusio 197 biudžetinių įstaigų, 6 bendrojo ugdymo mokyklų – viešųjų įstaigų, kurių steigėja (dalininkė) yra Savivaldybė, ir 26 kitų steigėjų įsteigtų ugdymo įstaigų veiklą, žemesniojo lygio biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio ir iš Savivaldybės išde tvarkomų duomenų.

² Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymas, 1990-07-30 Nr. I-430 (2003-12-23 įstatymo Nr. X-1946 redakcija).

išlaidų klasifikacijos³ reikalavimais. Dėl to Savivaldybės biudžeto išlaidų sąmatos vykdymo 2016-12-31 ataskaitoje (forma Nr. 2-sav.-metinė) kasinės išlaidos parodytos didesnės šiuose straipsniuose: „Miestų ir gyvenviečių viešasis ūkis“ – 195,5 tūkst. Eur ir „Kitos prekės“ – 12,0 tūkst. Eur; mažesnės kasinės išlaidos parodytos šiuose straipsniuose: „Ilgalaikio materialiojo turto einamasis remontas“ – 53,8 tūkst. Eur, „Kiti pastatai ir statiniai“ – 141,7 tūkst. Eur, „Kitos mašinos ir įrenginiai“ – 12,0 tūkst. Eur (žr. ataskaitos IV dalies A skyriaus 1.2 ir 1.5 skyrelius).

Savivaldybės biudžeto vykdymo aiškinamajame rašte parodyti šie Savivaldybės biudžeto lėšų mokėtinų sumų 2016-12-31 likučiai: biudžeto lėšų mokėtinos sumos su išlaidomis dėl finansinių įsipareigojimų vykdymo (paskolų grąžinimu) – 65 763,2 tūkst. Eur, biudžeto lėšų mokėtinos sumos be išlaidų dėl finansinių įsipareigojimų vykdymo (paskolų grąžinimo) – 4 631,6 tūkst. Eur, finansinių įsipareigojimų vykdymo (paskolų grąžinimo) likučiai – 54 833,4 tūkst. Eur. Atkreipiamas dėmesys, kad Savivaldybės administracija turi nesuderintų tarpusavio skolų su tiekėjais. Suderinus tarpusavio skolas su tiekėjais, Savivaldybės ataskaitose nurodyti Savivaldybės mokėtinų sumų likučiai 2016-12-31 galimai koreguotųsi (žr. ataskaitos IV dalies A skyriaus 1.3 ir 1.5 skyrelius).

Auditą atlikome pagal Valstybinio audito reikalavimus, tarptautinius audito standartus ir tarptautinius aukščiausiųjų audito institucijų standartus. Mūsų atsakomybė pagal šiuos standartus išsamiai apibūdinta šios išvados skyriuje „Auditoriaus atsakomybė“. Esame nepriklausomi nuo audituojamo subjekto pagal etikos reikalavimus, kurie taikomi mūsų atliekamam auditui pagal Buhalterių profesionalų etikos kodeksą, patvirtintą Tarptautinės buhalterių etikos standartų valdybos, ir įvykdėme kitus etikos reikalavimus, susijusius su šiais reikalavimais. Mes tikime, kad mūsų surinkti audito įrodymai yra pakankami ir tinkami mūsų sąlyginei nuomonei pagrįsti.

Sąlyginė nuomonė dėl biudžeto lėšų valdymo, naudojimo ir disponavimo jomis teisėtumo ir jų naudojimo įstatymų nustatytiems tikslams

Atlikome biudžeto lėšų valdymo, naudojimo ir disponavimo jomis teisėtumo ir jų naudojimo įstatymų nustatytiems tikslams Savivaldybės administracijoje ir pavaldžiose įstaigose (grupėje) per 2016 metus auditą.

Mūsų nuomone, išskyrus mūsų išvados skyriuje „Sąlyginės nuomonės dėl biudžeto lėšų valdymo, naudojimo ir disponavimo jomis teisėtumo ir jų naudojimo įstatymų nustatytiems tikslams pagrindas“ aprašytų dalykų poveikį, Savivaldybės biudžeto asignavimų valdytojas Savivaldybės administracijos direktorius ir pavaldžių įstaigų vadovai visais reikšmingais atžvilgiais 2016 metais Savivaldybės biudžeto lėšas valdė, naudojo ir disponavo jomis teisėtai ir jas naudojo įstatymų nustatytiems tikslams.

³ Lietuvos Respublikos finansų ministro 2003-07-03 įsakymu Nr. 1K-184 (2010-03-26 įsakymo Nr. 1K-085 redakcija) patvirtinta Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių biudžetų pajamų ir išlaidų klasifikacija.

Sąlyginės nuomonės dėl biudžeto lėšų valdymo, naudojimo ir disponavimo jomis teisėtumo ir jų naudojimo įstatymų nustatytiems tikslams pagrindas

Savivaldybės administracijai vykdant Kauno miesto mikrorajono kvartalo dalies šalia daugiabučių M. Riomerio g. 3,5,7,9,11,13,15,17,19,21,23 rekonstrukcijos darbus (pagal Administracijos pateiktus dokumentus darbų vertė – 606,4 tūkst. Eur), nustatyti pažeidimai: darbai pradėti neturint statybos leidimo; rangos darbus atliko UAB „Kauno švara“ pagal sudarytą paslaugų teikimo sutartį, kurioje rangos darbai nebuvo numatyti, todėl jiems turėjo būti skelbiamas viešas rangos darbų pirkimas; neatsakingai parengtos darbus atliekančiai bendrovei lokalinės sąmatos, darbų seka sunkiai atsekama pagal techninį projektą ir prie jo pridėtas lokalinės sąmatas, dėl to sudėtinga patikrinti, ar visi vykdomi darbai buvo numatyti pagal techninį projektą; Miesto tvarkymo skyrius teikdamas sąskaitas faktūras Centriniam apskaitos skyriui apmokėjimui už atliktus darbus nesilaikė apmokėjimo iš priemonės 5.62 „Daugiabučių namų kvartalų renovacija“ drausmės, dalis sąskaitų faktūrų pateikta apmokėti iš kitų priemonių lėšų pagal Administracijos vykdomų programų priemonių sąrašą. Dėl to nebuvo galima nustatyti, už kokią tikslią sumą 2016 metais atlikta darbų šiame objekte (žr. ataskaitos IV dalies A skyriaus 2.1 ir 2.13 skyrelius).

Savivaldybės administracija pavedė SĮ „Kapinių priežiūra“ atlikti miesto kapinėse 95,5 tūkst. Eur vertės darbus, kurie nenumatyti Savivaldybės administracijos su SĮ „Kapinių priežiūra“ sudarytoje sutartyje ir kuriems Savivaldybės taryba nėra patvirtinusi tarifų (žr. ataskaitos IV dalies A skyriaus 2.2 ir 2.13 skyrelius).

Savivaldybės administracija ir Kauno Santaros gimnazija neteisingai suplanavo programų sąmatose iš viso 207,5 tūkst. Eur asignavimus pagal išlaidų ekonominę klasifikaciją ir neteisingai apskaitė panaudotus asignavimus (kasines išlaidas) (žr. ataskaitos IV dalies A skyriaus 2.3 ir 2.13 skyrelius).

2016 metų Savivaldybės biudžeto projekte ir Savivaldybės 2016-2018 m. strateginiame veiklos plane buvo planuojamos skirtingais pavadinimais programų priemonės (projektai), toms pačioms priemonėms vykdyti abiejuose Savivaldybės dokumentuose numatytos skirtingos asignavimų sumos. Šie neatitikimai gali neigiamai įtakoti Savivaldybės 2016-2018 metų strateginiame veiklos plane išsikeltų tikslų įgyvendinimą (žr. ataskaitos IV dalies A skyriaus 2.4 ir 2.13 skyrelius).

Vykdant gyvenamosios vietos deklaravimo duomenų ir gyvenamosios vietos neturinčių asmenų apskaitos duomenų tvarkymo funkciją valstybės biudžeto lėšos buvo paskirstomos ir naudojamos nesilaikant Savivaldybės administracijos direktoriaus patvirtintos valstybės biudžeto lėšų naudojimo tvarkos, t.y. daugiau kaip 7 proc. valstybės biudžeto lėšų skirta seniūnijų darbuotojų darbo užmokesčiui ir socialinio draudimo įmokoms (žr. ataskaitos IV dalies A skyriaus 2.5 ir 2.13 skyrelius).

Dėl nesuderintų ataskaitinio laikotarpio pabaigoje Savivaldybės administracijos tarpusavio skolų su atskirais tiekėjais negalima patvirtinti nurodyto ataskaitinio laikotarpio pabaigoje 4 631,6 tūkst. Eur Savivaldybės įsiskolinimo (mokėtinų sumų, išskyrus sumas paskoloms gražinti) teisingumo ir Savivaldybės nurodytos informacijos apie 2017 m. sausio 1 d. esančio įsiskolinimo sumažėjimą 499,5 tūkst. Eur, palyginus su 2016 m. sausio 1 d. buvusiu įsiskolinimu (žr. ataskaitos IV dalies A skyriaus 2.6 ir 2.13 skyrelius).

Savivaldybės administracija 2016 metais prisiėmė 289,9 tūkst. Eur neplaninių biudžeto įsipareigojimų, neturėdama patvirtinto jų finansavimo šaltinio, tuo nesilaikė Savivaldybės tarybos 2016-02-23 sprendime Nr. T-55 nustatyto reikalavimo (žr. ataskaitos IV dalies A skyriaus 2.7 ir 2.13 skyrelius).

Audituose Savivaldybės įstaigose nustatyti pažeidimai viešųjų pirkimų srityje. Įstaigos neatlikę viešųjų pirkimų 2016 metais pirkė prekes, darbus ir paslaugas iš viso už 109,7 tūkst. Eur, nesivadovavo LR Viešųjų pirkimų įstatymo 15¹ straipsnio reikalavimais, nes per kalendorinius metus įstaigose CVP IS priemonėmis atlikti prekių, paslaugų ir darbų viešųjų pirkimai sudarė mažiau kaip 50 procentų perkančiosios organizacijos viešųjų pirkimų bendrosios vertės. Įstaigose nesilaikoma LR Viešųjų pirkimų įstatyme nustatytos pirkimų tvarkos, keičiamos pirkimo sutarties sąlygos, pirkimo sutarčių nuostatos neatitinka LR Viešųjų pirkimų įstatymo reikalavimų, nepakankama pirkimo sutarčių vykdymo kontrolė (žr. ataskaitos IV dalies A skyriaus 2.8 ir 2.13 skyrelius).

Audituotose Savivaldybės įstaigose darbuotojams darbo užmokestis buvo skaičiuojamas neteisingai ir atskirais atvejais dėl duomenų nepakankamumo nebuvo galima įsitikinti darbo užmokesčio sumų teisingumu (Kauno žiemos sporto mokykla „Baltų ainiai“, Kauno Miko Petrausko muzikos mokykla, Kauno „Vyturio“ gimnazija, Kauno kurčiųjų ir neprisigirdinčiųjų ugdymo centras, Kauno Prano Daunio ugdymo centras, Kauno suaugusiųjų mokymo centras). Atskirais atvejais biudžeto asignavimai darbo užmokesčiui buvo naudojami netaupiai ir neracionaliai (žr. ataskaitos IV dalies A skyriaus 2.9 ir 2.13 skyrelius).

Savivaldybės biudžeto lėšomis finansuojamų viešųjų paslaugų teikimo projektų aprašymuose trūksta konkretumo, aiškumo ir pagrindimo, projektų vykdytojų ataskaitose atskirais atvejais pateikti netikslūs duomenys, ataskaitose nurodytas lėšų panaudojimas neatitinka sąmatos, vertinimo kriterijai yra nekonkretūs, neaiškūs. Manytina, kad Savivaldybės administracijoje skiriamas nepakankamas dėmesys vykdant atranką projektų veiklų aprašymui, biudžeto lėšų panaudojimo ir projektų vykdytojų parengtų ataskaitų analizei, su projektų vykdytojais pasirašytų sutarčių vykdymo kontrolei (žr. ataskaitos IV dalies A skyriaus 2.10 ir 2.13 skyrelius).

Savivaldybės įstaigose nustatyti neteisėto biudžeto lėšų panaudojimo atvejai, kai biudžeto lėšos buvo naudojamos ne pagal paskirtį (775,89 Eur) ir nesivadovaujant teisės aktų reikalavimais iš

2016 metams programoms vykdyti skirtų asignavimų atlikti avansiniai mokėjimai ateinančių metų išlaidoms padengti (3 693,87 Eur) (žr. ataskaitos IV dalies A skyriaus 2.11 ir 2.13 skyrelius).

Savivaldybės įstaigų (Kauno Prano Daunio ugdymo centro, Kauno Miko Petrausko muzikos mokyklos ir Kauno žiemos sporto mokyklos „Baltų ainiai“) vadovai neišvengė viešųjų ir privačių interesų konflikto, nes dirbančių toje pačioje įstaigoje savo šeimos narių atžvilgiu priiminėjo sprendimus, susijusius su darbo sutarties pakeitimais, kasmetinių atostogų suteikimu, darbo apmokėjimo klausimais, ir tuo nevykdė LR Viešųjų ir privačių interesų derinimo valstybinėje tarnyboje įstatymo 3 straipsnio 1 dalies 2 punkto nustatytos prievolės – teisės aktų nustatyta tvarka ir priemonėmis vengti interesų konflikto ir elgtis taip, kad nekiltų abejonių, jog toks konfliktas yra, ir tokiais veiksmais nevykdė minėto įstatymo 11 straipsnio 1, 2 ir 3 dalies nuostatų reikalavimų (žr. ataskaitos IV dalies A skyriaus 2.12 ir 2.13 skyrelius).

Auditą atlikome pagal Valstybinio audito reikalavimus, tarptautinius audito standartus ir tarptautinius aukščiausiųjų audito institucijų standartus. Mūsų atsakomybė pagal šiuos standartus išsamiai apibūdinta šios išvados skyriuje „Auditoriaus atsakomybė“. Esame nepriklausomi nuo audituojamo subjekto pagal etikos reikalavimus, kurie taikomi mūsų atliekamam auditui pagal Buhalterių profesionalų etikos kodeksą, patvirtintą Tarptautinės buhalterių etikos standartų valdybos, ir įvykdėme kitus etikos reikalavimus, susijusius su šiais reikalavimais. Mes tikime, kad mūsų surinkti audito įrodymai yra pakankami ir tinkami mūsų sąlyginei nuomonei pagrįsti.

Vadovybės atsakomybė

Savivaldybės administracijos direktorius yra atsakingas už Savivaldybės biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio parengimą ir teisingą pateikimą pagal Lietuvos Respublikos teisės aktus, reglamentuojančius šio rinkinio sudarymą. Savivaldybės administracijos direktorius kaip Savivaldybės biudžeto asignavimų valdytojas ir pavaldžių įstaigų vadovai yra atsakingi už žemesniojo lygio biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinių, pagal kurių duomenis parengtas Savivaldybės biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinys, teisingumą ir biudžeto lėšų valdymo, naudojimo ir disponavimo jomis teisėtumą ir jų naudojimą įstatymų nustatytiems tikslams bei tokią vidaus kontrolę, kokia, vadovybės nuomone, yra būtina biudžeto vykdymo ataskaitoms parengti be reikšmingų iškraipymų dėl apgaulės ar klaidos ir tokią vidaus kontrolę, kuri būtina teisėtam biudžeto lėšų valdymui, naudojimui ir disponavimui jomis ir jų naudojimui įstatymų nustatytiems tikslams.

Už valdymą atsakingi asmenys privalo prižiūrėti Savivaldybės biudžeto vykdymo ataskaitų rengimo procesą.

Auditoriaus atsakomybė

Mūsų tikslas yra gauti pakankamą užtikrinimą dėl to, ar Savivaldybės biudžeto vykdymo ataskaitos kaip visuma nėra reikšmingai iškraipytos dėl apgaulės ar klaidos, ir dėl biudžeto lėšų

valdymo, naudojimo ir disponavimo jomis teisėtumo ir jų naudojimo įstatymų nustatytiems tikslams, bei išleisti auditoriaus išvadą, kurioje pateikiama mūsų nuomonė. Pakankamas užtikrinimas – tai aukšto lygio užtikrinimas, o ne garantija, kad reikšmingą iškraipymą ar neatitiktį, jeigu jie yra, visada galima nustatyti per auditą, kuris atliekamas pagal Valstybinio audito reikalavimus, tarptautinius audito standartus ir tarptautinius aukščiausiųjų audito institucijų standartus. Iškraipymai ir neatitiktys gali atsirasti dėl apgaulės ar klaidos ir yra laikomi reikšmingais, jeigu galima pagrįstai numatyti, kad atskirai ar kartu jie gali turėti didelės įtakos vartotojų ekonominiams sprendimams, priimamiems remiantis Savivaldybės biudžeto vykdymo ataskaitomis.

Atlikdami auditą pagal Valstybinio audito reikalavimus, tarptautinius audito standartus ir tarptautinius aukščiausiųjų audito institucijų standartus, viso audito metu priėmėme profesinius sprendimus ir laikėmės profesinio skepticizmo principo. Mes taip pat:

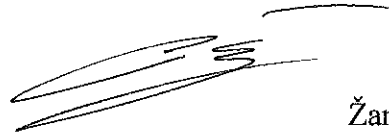
- nustatėme ir įvertinome Savivaldybės biudžeto vykdymo ataskaitų reikšmingo iškraipymo dėl apgaulės arba klaidų riziką, suplanavome ir atlikome procedūras kaip atsaką į tokią riziką ir surinkome pakankamų tinkamų audito įrodymų mūsų nuomonei pagrįsti. Reikšmingo iškraipymo dėl apgaulės neaptikimo rizika yra didesnė nei reikšmingo iškraipymo dėl klaidų neaptikimo rizika, nes apgaule gali būti sukčiavimas, klastojimas, tyčinis praleidimas, klaidingas aiškinimas arba vidaus kontrolių nepaisymas;
- supratome su auditu susijusią vidaus kontrolę, kad galėtume suplanuoti konkrečiomis aplinkybėmis tinkamas audito procedūras, o ne tam, kad galėtume pareikšti nuomonę apie Savivaldybės administracijos ir pavaldžių įstaigų vidaus kontrolės efektyvumą;
- įvertinome taikomų apskaitos metodų tinkamumą ir apskaitinių vertinimų bei susijusių vadovybės atskleidimų pagrįstumą;
- įvertinome bendrą Savivaldybės biudžeto vykdymo ataskaitų pateikimą, struktūrą ir turinį, įskaitant atskleidimus, ir tai, ar Savivaldybės biudžeto vykdymo ataskaitose pateikti pagrindžiantys sandoriai ir įvykiai taip, kad atitiktų teisingo pateikimo koncepciją;
- įvertinome biudžeto lėšų valdymo, naudojimo ir disponavimo jomis teisėtumą ir jų naudojimą įstatymų nustatytiems tikslams, teisės aktų ar kitų dokumentų (sutarčių ir kt.) reikalavimų laikymąsi, atsižvelgėme į galinčias kilti rizikas, susijusias su šių reikalavimų nesilaikymu, suplanavome ir atlikome procedūras kaip atsaką į tokias rizikas ir surinkome pakankamų tinkamų įrodymų mūsų nuomonei pagrįsti;
- atlikdami grupės auditą, surinkome pakankamų tinkamų audito įrodymų apie Savivaldybės biudžeto vykdymo ataskaitas ir biudžeto lėšų valdymo, naudojimo ir disponavimo jomis teisėtumą ir jų naudojimą įstatymų nustatytiems tikslams

Savivaldybės administracijoje ir pavaldžiose įstaigose (grupėje), kad galėtume pareikšti nuomonę apie Savivaldybės biudžeto vykdymo ataskaitas ir biudžeto lėšų valdymo, naudojimo ir disponavimo jomis teisėtumą ir jų naudojimą įstatymų nustatytiems tikslams grupėje. Atsakome už vadovavimą grupės auditui, jo priežiūrą ir atlikimą. Tik mes atsakome už pareikštą mūsų nuomonę apie auditą.

Mes, be visų kitų dalykų, informavome už valdymą atsakingus asmenis dėl audito apimtį ir atlikimo laiko bei reikšmingų audito pastebėjimų, įskaitant svarbius vidaus kontrolės trūkumus, kuriuos nustatėme audito metu.

Audito išvadą pateikiame kartu su audito ataskaita.

Savivaldybės kontrolierė

Žana Gasparavičienė

Savivaldybės kontrolieriaus vyriausioji patarėja

Jovita Vasauskaitė